

Hallands läns skogsallmänning
Årsredovisning
2019-01-01—2019-12-31

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Hallands läns skogsallmänning vill härmed avge berättelse över verksamheten under perioden 20190101—20191231, vilket är det 103:e verksamhetsåret för skogsallmänningen.

Bakgrund

Landstinget beslutade 1915 att bilda en så kallad länsskogallmänning som kallades Hallands läns skogsallmänning. Beslutet kom till efter att ett flertal motioner till Landstinget hade föreslagit ett bildande men också genom att det ställts medel till förfogande genom donationer, både i form av ekonomiska medel såväl som marker från enskilda. Landstinget beslutade också att tillskjuta medel för inköp av så kallade kalmarker, dvs. hedmarker utan skog.

Starten av den så kallade Länsskogallmänningen hade sin bakgrund i flera olika initiativ. Arbetslöshetskrisen under första världskriget gjorde att staten ökade sina insatser för arbetslöshetsbekämpning. I detta projekt deltog även landstinget genom att bland annat finansiera beredskapsarbeten exempelvis genom kalmarksplantering. Samtidigt hade Skogssällskapet startats för att understödja bildandet av så kallade skogsallmänningar med uppgift att bekämpa hedutbredningen. 1915 års landsting gav ett första anslag på 10.000 kronor för inköp av kalmarker samtidigt som enskilda personer donerade ungefär lika mycket. 1916 startade den så kallade länsskogallmänningen och en skogsallmänningsstyrelse tillsattes. De första markförvärven skedde redan under det första året då, det fortfarande ägda, Mästockakomplexet förvärvades.

Styrelse

Skogsallmänningsstyrelsens arbete regleras via ett reglemente som antogs 1917 och som reviderades 1935 och 1970. Sedan 1971 är förvaltningsutskottet, det vill säga dagens regionstyrelse, styrelse för skogsallmänningen. Regionstyrelsen utser inom sig en skogsegendomsdelegation som handhar hela den praktiska förvaltningen. Skogsegendomsdelegation är sedan 2015 Regionstyrelsens tillväxtutskott.

Skogsegendomsdelegationen har under verksamhetsåret haft 5 stycken sammanträden varav ett var ett studiebesök på skogsallmännings fastighet på Hallandsåsen.

Mål

Förvaltningen sker i enlighet med de mål som styrelsen beslutade om 2011, det vill säga

- Skogarna ska skötas så att de är ett föredöme för skogsägarna i Halland
- Hög virkesproduktion
- Hög förräntning
- Jämn åldersfördelning
- Vägnät i gott skick
- Normal hänsyn till naturvård
- Fastigheterna ska vara certifierade enligt PEFC och FSC

Förvaltning

Skogsegenomsdelegationen har via regionstyrelsens delegationsordning det fullständiga förvaltningsansvaret för skogsallmanningen och övriga skogsegenomar som ägs av Region Halland och rapporterar till regionstyrelsen. Enligt skogsallmanningens reglemente ska bokslutet godkännas av fullmäktige.

Den praktiska förvaltningen av skogarna sköts genom avtal av Södra Skogsägarna Ek för.

Den förvaltade marken är fördelad på följande områden

	Areal hektar	Varav uppskattad produktiv skogsareal	Lövandel i % av produktiv skogsareal	Område klassade som naturvård med skötsel/naturvård orört.
Hallandsåskomplexet	355	270	20,8	8%
Skogabykomplexet	1102	859	8,8	5-13%
Mästockakomplexet	439	308	1,3	6%
Liakomplexet	314	256	2,6	5%
Plönningemarken	341	195	30%	13,8%
Totalt	2551	1888	7,5	7%

Övervägande del av beståndet består av gran även om betydande bestånd av ädellövskog finns inom vissa av markerna. 7% av marken är klassad som mark med naturvårdsåtgärder.

Skogsegenomsdelegationen övertog per den 1 december 2019 förvaltningen av jordbruks- och skogsmarken på Plönninge i Harplinge. Den praktiska förvaltningen av

skogsmarken på Plönninge kommer under 2020 att infogas i ordinarie förvaltningsavtal. Åkerarealen vid Plönninge är utarrenderad sedan 2016.

Skogsegenomsdelegationen stöttas administrativt av Regionkontoret.

Verksamheten 2019

Avverkning och skogsvård har anpassats till ett långsiktigt bedrivet skogsbruk och sker i enlighet med de av styrelsen uppsatta målen. Upprättade skogsvårdsplaner följs och i enlighet med certifieringarna miljöcertifieringarna PEFC och SFC.

Skogsbruksplan

Nuvarande skogsbruksplaner är upprättade mellan 2008 och 2014.

Skogsegenomsdelegationen beslutade i november att uppdra åt förvaltaren att upprätta en ny skogsbruksplan som även inkluderar så kallad blå målklassning, dvs. att även vattendrag värderas och att hänsyn tas även till vattenmiljön och naturvärden vid vatten.

Avverkning och gallring

Åtgärd	Planerat m3fub ¹	Resultat m3fub
Slutavverkning	10000	8745,5
Gallring	500	300
Flis/biobränsle	1000	0
Summa	11500	9045,5

Den något lägre avverkningsvolymen beror på en anpassning efter marknaden samt inte minst arbetet med granbarkborrebekämpning som har haft hög prioritet i hela södra Sverige.

Den lägre avverkningsvolymen beror också på att det under året hade planerats en större avverkning inom Hallandsåskomplexet. Enligt skogsstyrelsens bedömning har denna avverkning en betydande miljöpåverkan på ett näraliggande Natura2000 område varför en miljöprövning anses behöva göras. De åtgärder som föreslagits från berörda myndigheter har bedömts inte vara ekonomiskt försvarbara.

¹ M3fub = Kubikmeter fast mått under bark. Betyder verklig volym utan bark. Vid avverkning så betalas oftast sågtimmer och massaved i kronor/m3fub.

Skogsegenomsdelegationen har diskuterat hur ärendet ska hanteras under året och kommit fram till att ärendet är av sådan principiell art för det halländska skogsbruket att det bör drivas vidare för att bringa klarhet i detta och liknande ärende. Sent på året kom också besked om att ytterligare en avverkning på Hallandsås inte får genomföras utan miljöprövning.

Skogsvård

Följande skogsvårdsåtgärder har genomförts.

Skogsodling	23 hektar
Skogsvård, ungskog röjning	100 hektar
Naturvård	100 hektar

Dikesrens och skotning har genomförts i erforderlig omfattning.

Underhåll

Underhållet av skogsbilvägnätet följer de av styrelsen uppsatta målen. Projekteringen av det långdragna ärendet om en ny vägbro över Högvadsån i Lia har under året slutförts och en ny vägbro planeras att tas i bruk under 2020. Detta gör också att den planerade längre vägbyggnationen inom Liakomplexet har skjutits fram ett år. Nybyggnationen av bron i kombination med en ny vägsträckning inom komplexet kommer att innebära ett långsiktigt bättre ekonomiskt utfall eftersom bärighet och tillgänglighet ökar.

Barkborrebekämpning

Skogsbranschen har under året i stor omfattning påverkats av de omfattande barkborreangrepp som uppstått som en följd av den torra sommaren 2018. Granbarkborrebekämpning har varit prioriterat under 2019 vilket har resulterat i något lägre volymer friskt virke avverkas. Halland har varit relativt förskonat från angrepp men förvaltarna gör ändå kontinuerlig bevakning av de förvaltade områdena för att snabbt kunna sätta in insatser.

Myndighetskontakter

Diskussionerna med Länsstyrelsen har under året fortsatt vad det gäller Hallandsåskomplexet. Länsstyrelsen har anmält intresse av att åstadkomma ett markbyte för att kunna åstadkomma större naturreservatsbildningar på Hallandsåsens nordsluttning. Diskussionerna har inte avslutats på grund av att

området är strategiskt intressant ur flera hållbarhetsaspekter såsom ekonomi, miljö och klimatarbete.

Utredning rörande kapital från försäljningar och avkastning

Under året har den av Regionfullmäktige beställda utredningen rörande hantering av kapitalet efter försäljningen av Långhultamyren utförts. Utredningen har samordnats med en större utredning om hur Region Halland ska arbeta inom det gröna tillväxtområdet utifrån närings, miljö och klimatperspektiv. Den genomförda utredningen har sin utgångspunkt i det uppdrag som regionfullmäktige gav i budgetbeslutet 2017 om att utreda hur skogarna ska kunna användas i Region Hallands strategiska utvecklingsarbete. Något övergripande beslut rörande förslagen i utredningen har inte tagits ännu – bland annat beroende på att fördjupade juridiska analyser har behövts göras inom vissa områden.

Miljöarbete

De förvaldade skogarna är enligt av styrelsen uppsatta mål dubbelcertifierade enligt PEFC² och FSC³.

Certifieringskraven anger en miniminivå och visar inte den enskilde markägarens verkliga ambitionsnivå. Cirka 7% av arealen är klassade som naturvård med skötsel och naturvård utan skötsel.

I den genomförda utredningen föreslås bland annat att skogarna ska användas som testmiljöer för ekosystemtjänster och ett nytänkande klimatarbete. Detta kan innebära att i samband med att ny skogsbruksplan upprättas så avsätts mer areal för naturvård.

² **PEFC** (*Programme for the Endorsement of Forest Certification*) är ett system för [certifiering](#) av miljövänligt och resurshushållande [skogsbruk](#). PEFC garanterar inför kunder och allmänhet att PEFC-certifierade skogar sköts enligt de krav som ställs för bärkraftigt, natuvårdsanpassat skogsbruk enligt officiella kriterier som har antagits inom det europeiska skogspolitiska samarbetet [Forest Europe](#). I Sverige garanteras en effektiv kontroll av PEFC-certifierad skog, entreprenörer och företag genom revision av tredjepartscertifierare som är godkända av det oberoende ackrediteringsorganet [Swedac](#).

³ **FSC** (*Forest Stewardship Council*) är en oberoende, internationell medlemsorganisation. FSC uppmuntrar till miljöanpassat, samhällsnyttigt och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar, genom sitt certifieringssystem FSC. FSC-certifierade skogsägare ska följa nationella och lokala lagar som rör miljöhänsyn, skogsbruk och ekonomi och bindande internationella överenskommelser. FSC-skogsbrukare ska därutöver följa FSC:s särskilda regler. FSC:s hänsynsregler slår bland annat vakt om hotade djur och växter markens framtida förmåga att bära skog säkra och sunda arbetsvillkor för dem som arbetar i skogen ur folks rättigheter

Resurs i Region Hallands utbildningsverksamhet

Munkagårdsgymnasiet har påtalat ett behov av att kunna använda vissa skogsmarker som bas för deras skogsbruksutbildningar. Diskussioner har förts mellan delegationen, förvaltaren och skolan om lämplighet och omfattning. Med hänsyn till de geografiska läget så kommer Munkagårdsgymnasiet att kunna genomföra vissa utbildningsmoment på Plönningemarken och Liakomplexet från och med 2020. Genom samarbetet kommer också skolan att få del av kompetens men också möjligheter att knyta kontakter och få del av modern teknik inom skogsindustribranschen.

Klimatpåverkan

Det börjar alltmer uppmärksammas skogens unika förmåga att binda koldioxid och vilken betydelse skogen har för att åstadkomma ett mer klimatneutralt samhälle. Internt inom Region Halland är den förvaltade skogen ett viktigt instrument i det interna klimat- och miljöarbetet. Detta genom att redovisa hur den årliga tillväxten i skogen tas tillvara och hur mycket koldioxid som binds upp i denna tillväxt.

Den extremt goda tillväxten i den halländska skogen gör tillväxten under lång tid varit större än vad som tas ut i årlig avverkning. I snitt beräknas den årliga tillväxten utöver avverkning vara 0,79% av det totala virkesförrådet.

Den förvaltade skogen beräknas ha en ungefärlig tillväxt på 3.500 m³sk⁴ per år och på längre sikt utöver den avverkade volymen. Avverkningen varierar över år men som ett genomsnitt så motsvarar det förvaltade innehavets årliga koldioxidbindning 78% av Region Hallands årliga utsläpp av växthusgaser. I denna siffra är inte inberäknat den så kallade substitutionseffekten. Dvs hur avverkad träråvara används istället för fossilt kol eller olja vid exempelvis produktion av drivmedel, plast eller användning av trä vid husbyggnation istället för stål och betong.

Tillväxt, koldioxidupptag och utsläpp

Årlig tillväxt utöver avverkning	2000-5000 m³sk
Årligt koldioxidupptag genom tillväxt	2500-5500 ton/år
Region Hallands årliga utsläpp av växthusgaser (koldioxidekvivalenter)	5100 ton/år

⁴ m³sk= skogskubikmeter som innebär hela stammens volym från den tänkta stubben och uppåt, inklusive topp och bark. Begreppet används för att beräkna mängden skog på en viss areal.

Inberäknas substitutionseffekten så skulle Region Halland vara en klimatpositiv organisation. Dvs. Region Halland som organisation binder mer koldioxid än vad man som organisation släpper ut.

Sammanlagd koldioxidbalans för Region Halland

Årlig tillväxt utöver avverkning	2000-5000 m³sk
Årlig avverkning	10000-13000 m ³ sk
Årlig koldioxidbindning genom tillväxt/snitt	3850 ton/år
Substitutionseffekt på avverkat virke	5400 ton/år
Sammanlagd koldioxideffekt	9250 ton/år
Region Hallands årliga utsläpp av växthusgaser	5100 ton/år
Effekt	+4150 ton/år

Risker och riskkontroll

All verksamhet är utsatt för risker men med en aktiv riskhantering kan riskerna kontrolleras och begränsas.

Kredit och motpartsrisker bedöms som låga eftersom försäljning till övervägande del sker till större marknadsaktörer. Arrenden betalas i förskott.

Större påverkan har marknadsriskerna eftersom produktionen sker där världen är en marknad. Det gör att händelser som exempelvis Brexit, omfattande skadedjursangrepp eller förändrad konsumtion har påverkan på den försålda varan. I förvaltarens uppdrag ingår att göra marknadsanalyser och göra de förändringar i verksamheten som bedöms vara nödvändiga för att uppnå budgeterade mål med verksamheten.

Skogsallmänningens likvida medel redovisas i koncernen Region Halland. Det gör att placering av likvida medel följer de av Region Halland upprättade riktlinjerna för placeringar mm. Skogsallmänningen är medlem i Södra Skogsägarna ek. för. och har ett insatskapital hos föreningen. Bedömningen är att föreningens finanser och finansiering är så pass god att risken i denna placering bedöms som liten.

All skogsmark är försäkrad hos Länsförsäkringar.

Revision

Revision av verksamheten sker av Region Hallands utsedda revisorer inom revisionsuppdraget som omfattar regionstyrelsen.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

<i>Rörelsens intäkter, belopp i tkr.</i>	<i>Resultat 2019-12-31</i>	<i>Budget 2019</i>
Avverkning	5 168	5546
Arrenden och jaktarrenden	336 ⁵	292
Vindkraft	700	700
Summa intäkter	6 204	6 538
<i>Rörelsens kostnader, belopp i tk.r</i>		
<u>skogsförvaltning</u>		
Avverkningskostnader	-907	-900
Skogsodling	-503	-300
Skogsvård ungskog röjning	-99	-280
Hyggesrens, underröjning	-10	-25
Naturvård, plantbehandling	0	-98
Skotning	-37	-33
<i>delsumma</i>		
<u>Underhålls- och nybyggnationsåtgärder</u>		
Dikesrens och hägn	-10	25
Vägar och samfälligheter	-95	-120
Nybygge skogsbilväg	0	-50
<i>delsumma</i>		
<u>Köpta tjänster</u>		
Köpta tjänster skogsförvaltning	-129	-135
administrationsersättning	-100	-100
<i>delsumma</i>		
Summa kostnader	-1890	-2 066
Årets resultat	4 314	4 472

⁵ Från 20191201 ingår även arrende av Plönninges jordbruksmark i arrendeintäkterna.

Balansräkning

Tillgångar	2019-01-01	2019-12-31
<i>Anläggnings och finansiella anläggningstillgångar, belopp i tkr.</i>		
Byggnader och mark	2 000	2 000
Långsiktiga placeringar	275	317
totalt	2 275	2 317
<i>Kassa och bank</i>		
Tillgodohavande koncernkonto	23 300	26 962
Tillgodohavande medlemskonto Södra	99	836
Tillgodohavande Likvidkonto Södra	1 173	0
Totalt	24 572	28 115
Summa tillgångar	26 847	30 432
Eget kapital och skulder		
<i>Bundet eget kapital</i>		
Bundet eget kapital	25 300 ⁶	25 300
Insatskapital Södra	71	71
Totalt	25 371	25 371
<i>Fritt eget kapital</i>		
Emissionskapital Södra	205	247
Balanserade vinstmedel		500
Årets resultat	1 271	4 314
Totalt	1 476	5 061
Summa eget kapital och skulder	26 847	30 432

⁶ Bundet eget kapital innefattar bokfört värde av skogsfastigheterna samt uppkommen försäljningssumma av Esmaredsfastigheten.

Flerårsöversikt

	2019	2018	2017	2016	2015
Rörelsens intäkter	6 204	31 288 ⁷	8 321	9 909	7 748
Rörelsens kostnader och underhållskostnader	-1 890	-2 845	-3 391	-3 208	-2 545
Årets resultat	4 314	28 143	5 030	6 801	5 303

Förslag till vinstdisposition

Vid utgången av 2019 står följande medel till styrelsens förfogande

Balanserade vinstmedel	500
Årets resultat	4 314
Summa	4 814

Skogsegendomsdelegation föreslår att till styrelsen förfogade stående vinstmedel disponeras på följande sätt:

Överföring till bundet kapital (10% av årets resultat)	432
Utdelning till Region Halland för arbete inom regional utveckling	3 800
Att i ny räkning överföra	582

Halmstad den 25 februari 2019

Regionstyrelsens skogsegendomsdelegation

Helene Andersson

Per Stané Persson

Elisabeth Babic

Therese Stoltz

Christian Johansson

⁷ Resultatet innefattar även försäljningssumman av Esmaredsfastigheten på 23.300 tkr.

Denna lilla insekt är den fruktade granbarkborren